

Rostański K., Dzhus M., Gudžinskis Z., Rostański A., Shevera M., Šulcs V. & Tokhtar V.

The genus *Oenothera* L. in Eastern Europe

W. Szafer Institute of Botany Polish Academy of Sciences, Kraków, 2004, 133 p., ISBN 83-89648-13-X

Profesor K. Rostański zpracoval spolu se svými spolupracovníky problematiku kritického rodu *Oenothera* L. ve východní Evropě (Rusko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko). K. Rostański, současná vůdčí osobnost evropské školy ve výzkumu pupalek, založené profesorem O. Rennerem, shrnuje v díle také zásadní odlišnosti americké a evropské školy. Prvá z nich má nepřirozeně širokou taxonomickou koncepci základních botanických druhů (demonstrováno na druzích subsekcce *Oenothera*), která nedovoluje exaktní poznání většiny druhů na základě jejich morfologie, což umožňuje pouze důsledné studium a statistické zpracování morfometrických dat získaných na živém materiálu. Lze očekávat, že studie přispěje v Evropě k plnému prosazení taxonomické koncepce evropské školy ve všech směrech.

Kniha je rozdělena do tří částí. První část (K. Rostański) obsahuje obecné koncepční úvahy k uvedené problematice. V jednotlivých podkapitolách je pojednáno o taxonomických problémech klasifikace pupalek s důrazem na podsekcí *Oenothera*. Původu pupalek v Evropě je věnována další podkapitola, v níž jsou rozlišeny ve východní Evropě čtyři skupiny druhů: 1. druhy pěstované pro okrasu (4 druhy ze 3 sekcí), 2. epoeokofyty amerického původu (9 druhů), 3. pravděpodobně evropské druhy (*Oe. ammophila* Focke, *Oe. biennis* L. s. str., *Oe. rubricaulis* Kleb., *Oe. suaveolens* Desf. ex Pers.), 4. druhy hybridogenního původu, vzniklé křížením evropských a amerických druhů. Celkem je rozlišeno ve východní Evropě 20 druhů. Dále je uveden seznam taxonomicky významných znaků. Následuje nový botanický klíč k určování východoevropských druhů a obsáhlejší zpracování s popisem jednotlivých taxonů východní Evropy, doplněné ilustracemi morfologických detailů (p. 16–41). Druhá část knihy zahrnuje historii a rozšíření pupalek východní Evropy (K. Rostański a spolupracovníci, p. 43–103) včetně mapek rozšíření druhů v jednotlivých zemích. Následuje kratší třetí část knihy Diskuse a závěry (K. Rostański), v níž jsou shrnuty přednosti a význam evropské školy a výsledky výzkumu v jednotlivých zemích východní Evropy (Tab. 1). Na dalších šesti stranách je podán přehled základní literatury. Oddíl Appendix (A. Rostański) zachycuje na 5 fotografických tabulích ikonografii jednotlivých druhů. Za ní následují fotografie botaniků, podílejících se na výzkumech ve východní Evropě.

Práce K. Rostańského a spolupracovníků rozšiřuje podstatně naše znalosti o rodu ve východní Evropě a celému kolektivu lze k významnému dílu blahopřát. Recenzovaná publikace ovlivní bezpochyby i další výzkum rodu na území České republiky.

Vladimír J e h l í k